

Protokół nr 0012.6.24.2025

**z posiedzeń Komisji Skarg, Wniosków i Petycji
Rady Miejskiej w Pszczynie**

Stanowisko do skargi na działalność dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Pszczynie

Skład Komisji Skarg, Wniosków i Petycji:

1. Arkadiusz Gardiasz – przewodniczący komisji
2. Jacek Granda – wiceprzewodniczący komisji
3. Renata Dyrda – członek komisji
4. Andrzej Mańka – członek komisji
5. Barbara Psik – członek komisji
6. Jolanta Spek – członek komisji
7. Michał Ziebur – członek komisji

Termin posiedzenia:

25.11.2025 r.

W posiedzeniu Komisji brał również udział radca prawny Ośrodka Pomocy Społecznej w Pszczynie Pani Anna Kuczera-Jarosz.

Na podstawie udzielonych wyjaśnień oraz zgromadzonej dokumentacji Komisja dokonała analizy skargi na działalność dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Pszczynie (OPS w Pszczynie).

W dniu 17.11.2025 r. do Rady Miejskiej w Pszczynie wpłynęła notatka służbowa sporządzona przez Burmistrza Pszczyny dotycząca skargi na działalność dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Pszczynie. Zgodnie z dokumentem, w dniu 14.11.2025 r. mieszkaniec Pszczyny złożył ustną skargę na działalność dyrektora OPS w zakresie:

- sposobu załatwienia jego sprawy dotyczącej uzyskania pomocy po powodzi z września 2024 r.;
- sposobu przeprowadzenia postępowania administracyjnego;
- sposobu działania oraz legalności czynności komisji badającej skutki powodzi na jego posesji.

Ponadto skarżący, oprócz zarzutów dotyczących jego własnej sprawy, domaga się również sprawdzenia innych decyzji odmownych wydanych mieszkańcom ubiegającym się o odszkodowania ze środków przekazanych przez wojewodę. Skarżący zarzuca także niekonsekwencję w działaniu dyrektora OPS, przejawiającą się w jego ocenie w wydaniu dwóch sprzecznych decyzji oraz niewłaściwym przeprowadzeniu postępowania dowodowego. Według skarżącego jego sprawa została przeprowadzona nieprawidłowo: komisja początkowo nie stwierdziła dowodów zalania, a w 2025 r., po uchyleniu decyzji Burmistrza Pszczyny i Samorządowego Kolegium Odwoławczego, nie zweryfikowała ponownie czy dowody zalania są widoczne na posesji. Skarżący wskazuje również, że komisja zadawała pytania, które jego zdaniem były nieuprawnione.

W związku z powyższym przewodniczący Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Pszczynie w piśmie do Burmistrza Pszczyny zwrócił się z prośbą o wydanie opinii prawnej w zakresie:

1. Czy przedmiotowe pismo można zakwalifikować jako skargę oraz czy spełnia wszystkie przewidziane prawem wymogi?
2. Czy Rada Miejska w Pszczynie jest właściwym organem do rozpatrzenia przedmiotowego pisma? Czy jego przedmiot mieści się w zakresie działania Rady Miejskiej w Pszczynie?
3. Czy Komisja Skarg, Wniosków i Petycji jest uprawniona do przeprowadzenia kontroli innych wydanych decyzji odmownych dla mieszkańców, którzy wnosili o odszkodowanie za zalanie posesji z pieniędzy pochodzących od wojewody?

Komisja dokonując szczegółowej analizy ustaliła, że:

Tryb skargowy znajduje bezpośrednie umocowanie w art. 63 Konstytucji, zgodnie z którym każdy ma prawo składać petycje, wnioski i skargi w interesie publicznym, własnym lub innej osoby za jej zgodą do organów władzy publicznej oraz do organizacji i instytucji społecznych w związku z wykonywanymi przez nie zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej. Tryb rozpatrywania petycji, wniosków i skarg określa ustawa.

Zgodnie z art. 227 ustawy kodeks postępowania administracyjnego przedmiotem skargi może być w szczególności zaniechanie lub nienależyte wykonywanie zadań przez właściwe organy albo przez ich pracowników, naruszenie praworządności lub interesów skarżących, a także przewlekłe i biurokratyczne załatwianie spraw. Stosownie do art. 18b ust 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym rada gminy rozpatruje skargi na działania wójta i gminnych jednostek organizacyjnych; wnioski oraz petycje składane przez obywateli; w tym celu powołuje Komisję Skarg, Wniosków i Petycji.

Ponadto stosownie do art. 229 pkt 3 ustawy kodeks postępowania administracyjnego, jeżeli przepisy szczególne nie określają innych organów właściwych do rozpatrywania skarg, organem właściwym do rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań lub działalności wójta (burmistrza lub prezydenta miasta) i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych, z wyjątkiem spraw określonych w pkt 2, jest rada gminy.

Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków, paragraf 5 przewiduje, że „skargi i wnioski mogą być wnoszone pisemnie, telegraficznie lub za pomocą dalekopisu, telefaksu, poczty elektronicznej, a także ustnie do protokołu”. Zgodnie z treścią paragrafu 8 „1. Skargi i wnioski niezawierające imienia i nazwiska (nazwy) oraz adresu wnoszącego pozostawia się bez rozpoznania. 2. Jeżeli z treści skargi lub wniosku nie można należycie ustalić ich przedmiotu, wzywa się wnoszącego skargę lub wniosek do złożenia, w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania wezwania, wyjaśnienia lub uzupełnienia, z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie skargi lub wniosku bez rozpoznania”.

Zgodnie z przedstawioną opinią prawną, pismo spełnia wszystkie wymogi formalne określone dla skargi i może być traktowane jako skarga w rozumieniu Kodeksu Postępowania Administracyjnego. Skarga odnosi się do działalności dyrektora gminnej jednostki organizacyjnej, dlatego zgodnie z art. 229 pkt 3 KPA właściwym organem do jej rozpatrzenia jest Rada Miejska w Pszczynie. Według art. 63 § 1 KPA podania (w tym skargi) mogą być wniesione także ustnie do protokołu. Przedmiotowa skarga, która została złożona ustnie do protokołu zawiera istotne i niezbędne jej elementy: dane osobowe i adres skarżącego; została wniesiona prawidłowo ustnie do protokołu i widnieje podpis osoby przyjmującej skargę tj. Burmistrza Pszczyny; skarga zawiera treść zarzutów i ich argumentację.

Odnosnie treści merytorycznych:

Mieszkaniec złożył 23 września 2024 r. wniosek o pomoc finansową w związku z zalaniem pomieszczeń piwnicznych podczas intensywnych opadów deszczu. Następnego dnia pracownik socjalny przeprowadził wywiad środowiskowy. Wnioskodawca wskazał, że 15 września doszło do zalania piwnicy, gdzie znajdowały się m.in. garderoba, regały, sprzęt sportowy i meble. Nie określił jednak rozmiaru szkód i nie przedstawił zniszczonych przedmiotów, a na pytania o straty odpowiedział, że „nie ma to znaczenia”. Pracownicy nie stwierdzili śladów zalania ani uszkodzenia pieca, a budynek był objęty ubezpieczeniem. Organ wskazał, że aby przyznać pomoc z art. 40 ustawy o pomocy społecznej, strona musi wykazać, że poniesione straty uniemożliwiają samodzielne poradzenie sobie ze skutkami zdarzenia, a pomoc ma charakter doraźny i nie jest odszkodowaniem. Podkreślono także ograniczone środki publiczne oraz obowiązek racjonalnego gospodarowania nimi. Według organu straty opisane przez mieszkańca nie zagrażają jego bytowi ani codziennemu funkcjonowaniu, a strona otrzymała już zasiłek powodziowy, uznany za wystarczający na pokrycie ewentualnych szkód. Skarżący mieszka i prowadzi wspólne gospodarstwo domowe wraz z żoną. Budynek jest objęty ubezpieczeniem. Decyzją z dnia 25.09.2024 r. została przyznana kwota w wysokości 2.000 zł z tytułu jednorazowego zasiłku powodziowego, a decyzją z dnia 16.10.2024 r. zostało przyznane 1.000 zł w celu pokrycia kosztów zużycia energii elektrycznej lub paliwa niezbędnego do osuszenia pomieszczeń. W ocenie Ośrodka Pomocy Społecznej brak było dowodów potwierdzających zalanie oraz rozmiar strat, dlatego zebrany materiał nie uzasadniał przyznania dodatkowej pomocy finansowej. Z tego powodu wydano decyzję odmowną.

Na podstawie zgromadzonych wyjaśnień ustalono, że dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Pszczynie, działając z upoważnienia Burmistrza Pszczyny, wydała w dniu 17 października 2024 r. decyzję nr DSŚ.4415.1.34.2024 o odmowie przyznania zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia/klęski żywiołowej/powodzi. Decyzja ta zgodnie z zasadą dwuinstancyjności postępowania administracyjnego została poddana kontroli Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Bielsku-Białej, a następnie, wraz z decyzją organu II instancji, ocenie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach.

W kwestii obu decyzji ostatecznie wypowiedział się Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach w wyroku z dnia 23 maja 2025 r., sygn. akt II SA/GI 247/25, uchylając przedmiotowe rozstrzygnięcia i wskazując wytyczne, jakimi Burmistrz Pszczyny powinien kierować się przy ponownym rozpatrywaniu wniosku strony. Sąd dokonał wykładni obowiązujących przepisów i określił, jakie okoliczności organy obu instancji pominęły przy wydawaniu decyzji. Skarżący skorzystał ze swojego prawa do wniesienia odwołania i skargi do sądu administracyjnego. Należy podkreślić, że legalność decyzji z dnia 17 października 2024 r. została w pełni zweryfikowana. W wyniku ponownie przeprowadzonego postępowania stronie przyznano wnioskowane świadczenie.

Odnosząc się do kwestii sprzeczności decyzji Burmistrza Pszczyny z lat 2024 i 2025, należy zaznaczyć, że znaczenie miał fakt wprowadzenia do ustawy nowego przepisu art. 69a. Wojewódzki Sąd Administracyjny nie odniósł się w uzasadnieniu wyroku do tego, że przepis ten nie obowiązywał w momencie wydania decyzji w 2024 r. Zgodnie z art. 69a ustawy z 1.10.2024 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2024r. poz. 1473) zasiłek celowy, o którym mowa w art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w kwocie 8 tys. zł, jest przyznawany jako pomoc doraźna osobie albo rodzinie, które poniosły stratę w wyniku powodzi we wrześniu 2024 r., niezależnie od dochodu i sytuacji majątkowej i nie podlega zwrotowi. Przepis ten został wprowadzony w art. 19 pkt. 19 ustawy

z dnia 21 listopada 2024 r. (Dz.U.2024.1717) zmieniającej ustawę z dniem 26 listopada 2024 r. tj. po wydaniu decyzji odmownej Burmistrza Pszczyny z 17.10.2024 r.

Ponadto w toku postępowania zmianie uległy przepisy regulujące zasady udzielania pomocy osobom poszkodowanym w wyniku powodzi, a także kilkakrotnie modyfikowano wytyczne dotyczące przyznawania zasiłków celowych wynikające z ustawy o pomocy społecznej oraz z ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi. Wytyczne te choć nie stanowią prawa stanowią wskazówki dla organów w zakresie sposobu rozstrzygnięcia spraw.

W wyniku działań skarżącego przedmiotowa decyzja została poddana kontroli właściwych organów, a po ponownym rozpatrzeniu sprawy działając na podstawie upoważnienia Burmistrza Pszczyny, zastępca dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Pszczynie przyznała świadczenie. W toku przeprowadzonego ponownie postępowania pracownicy socjalni ponownie zapoznali się ze stanem zalanych pomieszczeń i dokonali oceny szkód (mając na uwadze znaczny już upływ czasu).

Należy zaznaczyć, że nie powołano żadnej komisji, czynności te wykonywali wyłącznie upoważnieni pracownicy socjalni. Szczegółowe ustalenie stanu faktycznego i prawnego sprawy jest obowiązkiem organu prowadzącego postępowanie, dlatego zarzuty skarżącego w tym zakresie nie zasługują na uwzględnienie. W celu zapewnienia bezstronności ponowną ocenę stanu faktycznego przeprowadzili inni pracownicy niż ci, którzy uczestniczyli w pierwszym postępowaniu.

Odnosząc się do zarzutu dotyczącego niezgodności z prawem pozostałych decyzji odmownych, należy podkreślić, że decyzje te są ostateczne i prawomocne, a na dzień dzisiejszy pozostają w obiegu prawnym. Wniesienie środka zaskarżenia od decyzji organu I instancji należało wyłącznie do stron tych decyzji. Wszystkie decyzje poddane kontroli organu II instancji zostały utrzymane w mocy, natomiast jedna decyzja organu II instancji została uchylona w wyniku skargi do WSA w Gliwicach. Wyrok WSA z dnia 23 maja 2025 r. wiąże organ jedynie w sprawie, w której został wydany i nie wywołuje skutków wobec innych postępowań. Zgodnie z art. 16 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego decyzje, od których nie służy odwołanie w administracyjnym toku instancji, są ostateczne, a ich wzruszenie może nastąpić jedynie w przypadkach przewidzianych w przepisach KPA lub ustawach szczególnych.

W odniesieniu do żądania skarżącego dotyczącego zbadania innych decyzji odmownych brak jest podstaw prawnych zgodnie z art. 227 i nast. KPA oraz art. 63 Konstytucji RP do przeprowadzenia postępowania dotyczącego rozstrzygnięć wydanych wobec innych mieszkańców. Składanie wniosków w interesie osób trzecich wymaga ich zgody, a takie zgody nie zostały przedstawione burmistrzowi przy wnoszeniu skargi. Treść skargi jednoznacznie wskazuje, że została ona wniesiona w sprawie indywidualnej, co wyklucza możliwość kontroli innych decyzji.

Łącznie do Ośrodka Pomocy Społecznej w Pszczynie wpłynęło 108 wniosków o przyznanie pomocy doraźnej dla osób poszkodowanych powodzią w 2024 r., w tym: 34 decyzje przyznające pomoc, 16 decyzji umarzających postępowanie, 58 decyzji odmownych, 7 odwołań do SKO, 7 decyzji utrzymanych w mocy przez SKO, 2 skargi do sądu administracyjnego, w tym 1 decyzja uchylona przez sąd i 1 skarga oddalona.

Podsumowanie:

Po szczegółowej analizie skargi, zgromadzonej dokumentacji oraz wyjaśnień przedstawionych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Pszczynie, Komisja stwierdziła, że działania dyrekcji OPS były prowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz w oparciu o prawidłowo ustalony stan faktyczny. Postępowanie w sprawie skarżącego zostało przeprowadzone z zachowaniem obowiązujących procedur, podlegało pełnej kontroli instancyjnej, a następnie w jednym przypadku również kontroli sądowej. Po uchyleniu decyzji przez sąd organ ponownie rozpoznał sprawę,

uwzględniając wszystkie wytyczne zawarte w orzeczeniu oraz powierzając czynności pracownikom niezaangażowanym wcześniej, co zapewniło obiektywizm i bezstronność.

Komisja nie dopatrzyła się nieprawidłowości ani w sposobie prowadzenia postępowania dowodowego, ani w zakresie wydawania decyzji administracyjnych. Nie potwierdziły się również zarzuty dotyczące działalności pracowników OPS, czy rzekomej sprzeczności wydanych decyzji, która wynikała jedynie ze zmiany przepisów prawa. Ponadto brak jest podstaw prawnych do badania innych decyzji dotyczących osób trzecich, które nie udzieliły stosownego upoważnienia.

W związku z powyższym Komisja uznała, że zarzuty podniesione w skardze nie znajdują potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym ani ustaleniach faktycznych. Skarga została oceniona jako bezzasadna, a Komisja rekomenduje jej negatywne rozpatrzenie w całości.

W związku z powyższym Komisja na podstawie udzielonych wyjaśnień oraz zgromadzonej dokumentacji rekomenduje, negatywne rozpatrzenie skargi na działalność dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Pszczynie, uznając tym samym skargę w całości za bezzasadną.

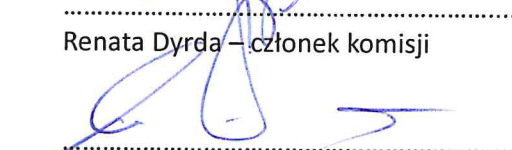
(Powyższe stanowisko zostało przegłosowane pozytywnie jednogłośnie 7 głosami „za”).

Członkowie Komisji Skarg, Wniosków i Petycji:

.....
Arkadiusz Gardiasz – przewodniczący komisji

.....
Jacek Granda – wiceprzewodniczący komisji

.....
Renata Dyrda – członek komisji

.....
Andrzej Mańka – członek komisji

.....
Barbara Psik – członek komisji

.....
Jolanta Spek – członek komisji

.....
Michał Ziebura – członek komisji